

USNESENÍ

Krajský soud v Plzni rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu Mgr. Lukáše Pišvejce (soudce zpravodaj), soudce Mgr. Jana Šmakala a soudkyně JUDr. Veroniky Burianové ve věci

žalobce: **F. A. S.,** státní příslušnost X
bytem X
zastoupený advokátem Mgr. et Mgr. Markem Čechovským, Ph.D.
sídlem Opletalova 1417/25, 110 00 Praha

proti
žalované: **Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců**
sídlem nám. Hrdinů 1634/3, 140 21 Praha 4

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 10. 5. 2023, č. j. MV-48813-4/SO-2023,

takto:

Žalobě se přiznává odkladný účinek.

Odůvodnění:

1. Žalobce se podanou žalobou domáhá přezkumu rozhodnutí žalované ze dne 10. 5. 2023, č. j. MV-48813-4/SO-2023, kterým žalovaná zamítla odvolání žalobce a potvrdila rozhodnutí Ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky ze dne 26. 1. 2023, č. j. OAM-31903-21/DP-2022. Tímto prvoinstančním rozhodnutím byla zamítnuta žádost žalobce o prodloužení doby platnosti povolení k dlouhodobému pobytu za účelem studia podle § 44a odst. 3 ve spojení s § 35 odst. 3 a s § 37 odst. 2 písm. a) v návaznosti na § 56 odst. 1 písm. j) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), neboť byla zjištěna jiná závažná překážka pobytu žalobce na území.
2. Žalobce učinil součástí žaloby návrh na přiznání odkladného účinku, v jehož odůvodnění s odkazy na rozhodovací činnost správních soudů uvedl, že v jeho situaci, kdy na území ČR nemá nižší pobytové oprávnění, je napadené zamítavé rozhodnutí o žádosti zcela zásadní, a udělení povinnosti opustit území je pro něj nezbytným následkem zamítnutí jeho žaloby, resp. návrhu na přiznání odkladného účinku této žalobě. Případným výkonem napadeného rozhodnutí by byla závažně narušena procesní práva žalobce účastnit se soudního řízení ve věci této žaloby. Uvedené není nijak dotčeno tím, že žalobce je v soudním řízení zastoupen advokátem.
3. Nepřiznáním odkladného účinku žalobě by vznikla žalobci vážná újma v oblasti práva na soukromý život dle čl. 8 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, která by byla těžko odstranitelná i v případě úspěchu žaloby. Žalobce je v současné době studentem 1. ročníku magisterského studijního programu Všeobecné lékařství na Karlově

univerzitě, Lékařské fakultě v Plzni. Ve studiu řádně pokračuje a v době podání žaloby mu zbývala splnit poslední studijní povinnost ročníku v podobě poslední povinné zkoušky – Lékařské genetiky a biologie. Žalobce přitom úspěšně získal zápočet, který je prerekvizitou pro konání hlavní zkoušky. Studijní průměr žalobce před složením této zkoušky byl 1,67. Studium vysoké školy nepochybně představuje významnou složku práva na soukromý život, které je zakotveno jak v čl. 8 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv, tak v čl. 10 odst. 2 Listiny základních práv a svobod České republiky. Žalobce rovněž nepochybuje, že zájem pokračovat ve studiu je bezpochyby lidsky pochopitelný, společensky žádoucí a že není třeba blíže prokazovat, jaký negativní efekt by na průběh jeho studia i studium jako takové mělo nucené vycestování z České republiky.

4. Situace žalobce je dále specifická tím, že žalobce je státním příslušníkem Syrské arabské republiky. Sýrii však opustil, po přechodnou dobu žil s otcem a sourozenci v Saudské Arábii, kde také podal žádost o dlouhodobý pobyt za účelem studia na území České republiky, a odkud do České republiky přicestoval. Žalobce v současnosti povolení k pobytu na území Saudské Arábie nemá, nemá ani oprávnění pobývat v jiné zemi vyjma země původu. Jeho domov ve městě X byl zničen bombardováním Rusy. X, kde jeho domovské město leží, je v současné době jednou z nejméně bezpečných oblastí v Sýrii. Jedná se o oblast, která je v tzv. „zamrzlém ozbrojeném konfliktu“, přičemž nejvíce strádají civilisté, kteří mají omezené možnosti útěku. Ozbrojený konflikt je důvodem neutěšené humanitární situace v regionu. V uprchlických táborech pro Syřany, kteří přišli o domov, panují tristní podmínky z hlediska přístupu k vodě, jídlu, teplu a hygienickým potřebám. Zničený dům žalobce obývala matka žalobce, která se stala nezvěstnou a až po třech měsících se ji povedlo nalézt v Turecku, kam uprchla, a kde pobývá dodnes. Žalobce se tak nemůže vrátit do země původu, aniž by čelil nepřiměřeným obtížím z hlediska materiálního zajištění a bydlení a potenciálnímu nebezpečí s ohledem na situaci v regionu.
5. Přiznání odkladného účinku by plně dostačovalo ke stabilizaci poměrů žalobce po dobu soudního řízení a k odvrácení újmy, která žalobci hrozí. V případě přiznání odkladného účinku by se obnovila tzv. fikce pobytu dle § 47 odst. 4 zákona o pobytu cizinců. Žalobce by mohl na území pobývat a pokračovat ve studiu. Zároveň by se mu tím otevřela cesta k hledání alternativních řešení jeho neutěšené situace. V současnosti žalobce nemá možnost vycestovat, aniž by tím nedošlo k závažnému narušení jeho soukromého života, a aniž by se vystavil existenčnímu nebezpečí. V daném kontextu jde tak u žalobce zcela nepochybně o nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a rovněž žalobci není známo, že by případné přiznání odkladného účinku bylo v rozporu s důležitým veřejným zájmem.
6. Žalobce k návrhu doložil Výpis splněných studijních povinností ze dne 8. 6. 2023, ze kterého vyplýval jeho studijní průměr 1,67. Podle Výsledků zapsaných povinností ze dne 8. 6. 2023 žalobci v akademickém roce zbýval splnit pouze předmět Lékařská biologie a genetika. K humanitární situaci v Sýrii žalobce doložil článek Middle East Monitor „Heavy rains flood Syria refugee camps in Idlib“ z 29. 12. 2022, článek MENA „Cholera fears rise in Syria’s Idlib after water supplies cut off“ z 3. 1. 2023 a článek „Displaced in Idlib face another harsh winter in makeshift tents“ z 28. 12. 2022.
7. Dodatečně dne 4. 7. 2023 pak žalobce doložil Výpis splněných studijních povinností ze dne 22. 6. 2023, v němž je zaneseno splnění poslední studijní povinnosti žalobce (předmětu Lékařská biologie a genetika) a konečný studijní průměr žalobce 1,75. Dále doložil Potvrzení o studiu, podle něhož bude v akademickém roce 2023/2024 (tj. od 1. 10. 2023

do 30. 9. 2024) studentem magisterského studijního programu Všeobecné lékařství vyučovaného v prezenční formě studia.

8. Žalovaná ve svém vyjádření navrhla, aby žalobě nebyl přiznán odkladný účinek. Zamítnutí žádosti o prodloužení doby platnosti povolení k dlouhodobému pobytu za účelem studia automaticky neznamená, že žalobce bude muset zanechat dosavadního studia na území České republiky. V rámci vysokoškolského studia může žalobce požádat o individuální studijní plán, změnit své studium na distanční formu výuky či studium krátkodobě přerušit. Jediným praktickým důsledkem rozhodnutí bude ztráta možnosti dosavadní prezenční formy studia. Žalobce nepředložil, že by průběh jeho studia, samotný studijní program nebo další navazující studium nemohly pokračovat v určité formě bez přerušení nepřetržitého pobytového statusu žalobce. Žalovaná dále konstatovala, že rozhodnutí o zamítnutí žádosti nelze posuzovat jako nepoměrně větší újmu, jelikož ta by žalobci mohla vzniknout až na základě správního vyhoštění, o němž je rozhodováno v samostatném řízení. Podle žalované žalobce neuvedl žádné skutečnosti, které by mohly vést k závěru, že výkon rozhodnutí nebo právní následky rozhodnutí by pro žalobce znamenaly újmu. Žalobci v důsledku nevyhovění žádosti nehrozí nucené vycestování. Zamítnutí žádosti o prodloužení doby platnosti povolení k dlouhodobému pobytu za účelem studia nestaví nepřekonatelnou bariéru mezi žalobcem a Českou republikou. Zákaz pobytu mu nebyl vysloven, a proto může požádat o jiný pobytový status. Ve svém právu na soudní ochranu je pak řádně zastoupen advokátem.
9. Podle § 73 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) *soud na návrh žalobce po vyjádření žalovaného usnesením přiznává žalobě odkladný účinek, jestliže by výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí znamenaly pro žalobce nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a jestliže to nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem.*
10. Z citovaného ustanovení zákona plynou dvě hmotněprávní podmínky přiznání odkladného účinku žalobě, a sice 1) že právní následky napadeného rozhodnutí by znamenaly pro žalobce nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a 2) že přiznání odkladného účinku nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem.
11. Z ustanovení § 73 odst. 2 s. ř. s. dále vyplývá, že je na žalobci, aby tvrdil (tzv. břemeno tvrzení) a prokázal (tzv. důkazní břemeno) naplnění první z podmínek pro přiznání odkladného účinku žalobě, tj. že by výkon nebo právní následky rozhodnutí pro něho znamenaly nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám. Je tudíž na žalobci, aby specifikoval, v čem má tato újma spočívat, a aby tyto tvrzené skutečnosti náležitě doložil. Jen tak může soud posoudit, zda neprodleným výkonem nebo jinými právními následky správního rozhodnutí může nepoměrně větší újma, resp. těžko nahraditelná či kompenzovatelná újma žalobci vzniknout.
12. Soud vycházel z toho, že žalobci po dobu vedení správního řízení svědčila tzv. fikce dlouhodobého pobytu podle § 47 odst. 4 zákona o pobytu cizinců. Z dosavadního obsahu spisu nevyplývalo, že by žalobce disponoval jiným pobytovým oprávněním, a proto je jeho legální pobyt na území ohraničen pravomocným skončením řízení o žádosti. Žalobce by tudíž bez přiznání odkladného účinku žalobě byl povinen vycestovat z České republiky před skončením řízení o žalobě, neboť řešením není, aby na území nadále pobýval nelegálně, a vystavoval se tak riziku udělení správního vyhoštění, s nímž je vždy spojen

zákaz pobytu na území po určitou dobu (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 8. 2011, č. j. 5 As 73/2011-100).

13. Soud se proto dále zabýval důsledky nuceného vycestování, jak je žalobce uvedl v návrhu na přiznání odkladného účinku, a naznal při tom, že je namístě odkladný účinek žalobě přiznat. Soud si je vědom své předchozí rozhodovací praxe, kdy nepřiznal odkladný účinek žalobě i přes tvrzení o probíhajícím studiu, kdy zejména poukazoval na určitou „nadstavbovou“ hodnotu terciárního vzdělávání a na možnosti přerušení studia, popř. dálkového studia (srov. usnesení č. j. 57 A 27/2022-39). V případě žalobce však soud shledal, že individuální okolnosti jeho případu odůvodňují odlišný závěr. Soud totiž přihlédl k tomu, že žalobce tvrdil a náležitě doložil, že úspěšně studuje ve studijním programu Všeobecné lékařství, kdy je všeobecně známou skutečností, že studium medicíny patří k nejnáročnějším studijním oborům vůbec. Dále bylo z podkladů doložených žalobcem zřejmé, že žalobce věnuje studiu náležitou péči a dosahuje velmi dobrých studijních výsledků (průměr 1,75). Všeobecně známou skutečností je i neustávající poptávka po nových lékařích a společenský přínos lékařského povolání.
14. Z právě uvedených důvodů a také proto, že nelze s ohledem na dříve napadlé věci zaručit rozhodnutí o podané žalobě ještě před začátkem nového akademického roku, ve kterém má žalobce začít studovat ve 2. ročníku v prezenční formě studia, soud shledal, že na straně žalobce existují takové individuální okolnosti, pro které by nucené vycestování žalobce představovalo nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám. Protože soud uzavřel, že má žalobce na území České republiky takovou vazbu, jejíž přerušení by po dobu vedení řízení o žalobě nebylo proporcionální, nezabýval se již dále situací v zemi původu žalobce. Konečně soud uvádí, že přiznání odkladného účinku přispěje plnému využití procesních práv žalobce, včetně bezprostředního osobního kontaktu se zástupcem či účasti na jednání.
15. Jelikož byla naplněna první z podmínek přiznání odkladného účinku a z vyjádření žalovaného ani dosavadního obsahu spisu nevyplývá jakýkoli rozpor přiznání odkladného účinku s důležitým veřejným zájmem, soud návrhu vyhověl a odkladný účinek žalobě podle § 73 odst. 2 s. ř. s. přiznal.
16. O nákladech řízení o návrhu na přiznání odkladného účinku soud nerozhodoval, když bude postupovat analogicky podle § 145 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů, ve spojení s § 64 s. ř. s. a o případných nákladech vzniklých v této souvislosti rozhodne v rozhodnutí o věci samé.

Poučení:

Proti tomuto usnesení není kasační stížnost přípustná.

Plzeň 7. července 2023

Mgr. Lukáš Pišvejc v.r.
předseda senátu